

rer, at Bogføringspligt ogsaa kan blive opdragende, idet det viser sig, at den slette Konkurrence for en stor Del kommer fra Folk, som ikke kunne kalkulere eller føre Bøger og derved komme til at ødelægge Situationen ikke alene for sig selv, men ogsaa for Kollegerne, uden egentlig at ville det. De gaa efter et kortere Aaremaal fallit og forstaa slet ikke, hvorledes det kan være gaaet til, de have været flittige og slidt og slæbt fra Morgen til Aften. Men de begribe ikke, at Priserne have været ganske misvisende, saa de ikke blot selv havelidt under det, men samtidig have ødelagt Markedet for deres Kolleger, idet de have givet Publikum det Indtryk, at Varerne kunne leveres meget billigere, end de leveres af dem, som kunne kalkulere og føre Bøger. Se, derved gøres ogsaa ubodelig Skade. Dette Hensyn til at tilvejebringe mere Vederhæftighed hos dem i Standen — ved den lempelige Tvang, en saadan Lov er —, som ikke have Øje for Betydningen af Bogføring, er et af Motiverne til, at man har ønsket Loven gennemført.

Jeg vil derfor anbefale, at man her i Tinget gennemfører denne Lov, jeg vil ikke sige absolut uforandret, for man har jo nogen Tilbøjelighed til, som de forskellige Taleres Ytringer vise, at se de Betæneligheder, der kunne være hos en eller anden, navnlig ældre Folk, som sidde og drive Forretning i Beværtning, ved Haandværk eller andet. Der var for øvrigt ogsaa et Ønske, som Repræsentationen i Sommer gav Udtryk, men som ikke er efterkommet i dette Ting, og hvori denne Betænelighed ogsaa gav sig til Kende. Man ønskede uden Afkortning Pligten paalagt, men man bad om at faa det saaledes indrettet, at Pligten vel indtraadte straks for dem, som fik Borgerskab, efter at Loven var vedtagen, men at de, som sad og drev Næring, fik en vis Respit. Man foreslog 3 Aar. Om det nu skal være 3 Aar eller et andet Tal, skal jeg ikke komme nærmere ind paa, men jeg vil for mit Vedkommende henstille, at man ikke alene tager Hensyn til Ønsket om at faa Bogføringspligt for Haandværkere gennemført, men ogsaa, at man tager Hensyn til deres egen Betænelighed i den Retning og giver de nuværende Udøvere en eller anden passende Respit, idet man, naar Loven skal træde i Kraft — jeg har glemt Datoen, maaske til Nytaar —, giver vedkommende nogen Frist til at indrette sig efter Loven, hvis de ikke allerede have gjort det. For øvrigt har Standen allerede

forberedt sig paa en saadan Pligt i mange Aar, der er neppe nogen teknisk Skole i Danmark, som ikke underviser i Bogføring. En stor Del af den opvoksende Slægt, Læredrenge og Svende blive underviste deri, og der er ikke Tvivl om, at den opvoksende Slægt vil være i Stand til at paatage sig denne Pligt. Men vil man være meget hensynsfuld overfor nogle af de ældste og mest gammeldags i Standen, saa giver man dem en rimelig Overgangstid, indenfor hvilken de kunne indrette sig overfor Loven. Jeg skal hermed tillade mig at anbefale Lovforslaget om Bogføringspligt for Haandværkere i det foreliggende Omfang til Vedtagelse i dette Ting.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Alfred Christensen: Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) meddelte, at de danske Haandværkere saa langt fra at anse det som en Byrde anse det som en Æressag for dem at faa paalagt den her omhandlede Bogføringspligt. Jeg ved, at det er rigtigt, og jeg tror, at det samme vil blive Tilfældet for Brugs- og Andelsforeningernes Vedkommende, naar de blot blive gjort opmærksom paa, hvad det drejer sig om. Men jeg vil henlede Opmærksomheden paa, at ogsaa andre Dele af den danske næringsdrivende Stand søge at komme ind paa noget lignende, som her tilsigtes. Jeg skal henpege paa, at Fiskekommissionærerne ved Gl. Strand allerede for ikke saa kort Tid siden have indgivet et Andragende til det højtærede Handelsministerium om at faa udarbejdet Skemaer for at kunne føre Regnskab paa stringent og ensartet Maade ud fra den ganske rigtige og rimelige Betragtning, at deres Forretninger taale Dagens Lys, og at baade selve Publikum og andre handlende ere veltjente med, at den handlendes Regnskab sker efter bestemte Linier og efter bestemte Skemaer. Dette Andragende er blevet velvilligt modtaget i Handelsministeriet, og Fiskekommissionærerne vente med det allerførste at modtage et gunstigt Svar derpaa og agte at føre denne Sag videre ved at søge at formaa alle deres Kolleger til, naar dette Skema til Indretning af deres Regnskabsbøger foreligger, at faa dem til at lade deres Bøger autorisere, saaledes at denne Stand paa egen Haand vil gennemføre det, som vi her søge at lovgive om.